

BIJLAGE 2 Kamerbrief aanpak Antibioticaresistentie

Stand van zaken Aanpak zoönosen

Zoönosen zijn een wereldwijd probleem. Vogelgriep is daar een van de belangrijkste voorbeelden van, maar ook MERS, Q-koorts, rabiës en dergelijke zorgen nog altijd voor problemen. De WHO, de OIE en de FAO werken samen als het op zoönosen aankomt, maar de samenwerking tussen humane en veterinaire partijen in allerlei landen kan nog veel beter. Verleden jaar is, op initiatief van de VS, de Global Health Security Agenda (GHSa) ondertekend door een groot aantal landen. De GHSa werkt nauw samen met WHO, FAO en OIE.

Internationaal

Mondiaal is de tripartite WHO/FAO/OIE leidend op het gebied van zoönosen. Er wordt op verschillende gebieden gewerkt aan de aanpak van zoönosen. Influenza en rabiës zijn voor deze organisaties prioritaire infectieziekten. Daarnaast heeft de WHO een specifieke actie gericht op de aanpak van 7 "vergeten" endemische zoönosen, zoals miltvuur en tbc bij runderen. De GHSa heeft ook voor de wereldwijde aanpak van zoönosen een werkpakket ontwikkeld dat is uitgezet bij verschillende landen. Naast Indonesië en Vietnam, de trekkers van het zoönosewerkpakket van de GHSa, vervult Nederland met een aantal andere landen een ondersteunende rol. Nederland heeft veel te bieden. Nederland is dichtbevolkt, zowel qua mensen als qua dieren en er is ervaring met de signalering, preventie en aanpak van zoönosen. De Q-koorts uitbraak van enkele jaren geleden heeft veel leerpunten opgeleverd. Het kabinet wil onze best practices graag uitdragen en toelichten. Als "supporting country" heeft het kabinet steun aangeboden aan Indonesië en Vietnam om het werkpakket verder te concretiseren. Ook zullen we onze structuur, die na de Q-koorts fors is aangepast, uitschrijven, vertalen en ter beschikking stellen als inspiratiebron voor landen die hun structuur willen verbeteren.

Nationaal

Inmiddels werken in Nederland op het gebied van zoönosen humane en veterinaire partners op zeer veel plekken samen. Er is een landelijke structuur opgezet en geïmplementeerd die bestaat uit signalering, risicoanalyse, en risicomangement (zie TK 28286, nr. 505 van 18 mei 2011). De werkwijze binnen deze structuur is inmiddels routine geworden. Het zoönosen onderzoek is goed georganiseerd. De Nederlandse onderzoeksinstituten op dit gebied, het RIVM, het CVI en de Faculteit Diergeneeskunde van de Universiteit Utrecht, werken goed samen. ZONMW heeft een gezamenlijk meerjarig programma lopen. De universiteiten van Utrecht en Wageningen hebben kortgeleden het initiatief genomen voor het opzetten van een Nationaal One Health centrum en verzorgt ook onderwijs op dit terrein voor toekomstige professionals in zowel de humane als veterinaire zorg. Tenslotte is er ook nascholing opgezet van artsen en dierenartsen over zoönosen om van elkaar te leren en elkaars werk beter te leren kennen.

Regionaal/Lokaal

Er zijn regionale zoönose samenwerkingsverbanden in een aantal provincies met een hoge veedichtheid, bijvoorbeeld het Brabants kennisnetwerk zoönosen en het Kennisnetwerk Zoönosen Midden Nederland (provincies Utrecht en Gelderland). De GGD en de NVWA hebben regionale samenwerkingsverbanden. VWS heeft een project gefinancierd waarbij lokale artsen en dierenartsen met elkaar in contact worden gebracht om elkaar te leren kennen en om informatie uitwisseling en samenwerking te vergemakkelijken.